

Valnämnden 2022 (Valnämnden 2022-08-15)

2022-08-15 18:00 - 19:30

Kommunalhuset, plan 4, Mälaren eller via MS Teams

Mötesinnehåll

Punkt 0: Kallelse 2022-08-15.....	1
Punkt 24: Valmyndighetens kalendarium.....	2
Punkt 25: Information om schema för de mobila enheterna.....	3
Punkt 26: Information om schema för valförberedelser, valdagen och den preliminära rösträkningen.....	4
Punkt 27: Information om Aktiviteter för ökat valdeltagande.....	5
Punkt 28: Utbildning för valnämnden.....	6
Punkt 29: Anmälningssärenden.....	7
Punkt 30: Delegationsärenden.....	8

Kallelse till valnämnden 2022-08-15

Tid: 2022-08-15, kl. 18:00

Plats: Kommunalhuset, plan 4, Mälaren

Ordförande: Lars-Göran Liljedahl (S)

Sekreterare: Håkan Hultgren

Deltagande på distans endast om ordföranden godkänt detta.

Justering sker av presidiet onsdagen den 17 augusti.

Ärenden:

		Dnr:
24.	Valmyndighetens kalendarium	
25.	Information om schema för de mobila enheterna	VALN/2022:00002
26.	Information om schema för valförberedelser, valdagen och den preliminära rösträkningen	VALN/2022:00016
27.	Information om aktiviteter för ökat valdeltagande	VALN/2022:00012
28.	Utbildning för valnämnden	VALN/2022:00017
29.	Anmälningsärenden	
30.	Delegationsärenden	

Valmyndighetens kalendarium

Förslag till beslut

Valnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Valnämnden tar del av Valmyndighetens kalendarium för valåret 2022.

Publicerad: 27 april 2022

[Lyssna](#)

Kalender för valåret 2022

Söndag den 11 september är valdag för valet till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2022. I valkalendern ser du tidpunkter för olika händelser inför, under och efter valet.

Valåret 2022	
Datum	Händelse
28 februari	Anmälan om registrering av partibeteckning ska ha kommit in till Valmyndigheten om registreringen ska gälla för val detta år.
1 mars	Valmyndigheten tar fram statistik över röstberättigade för varje valdistrikt. Statistiken används för att räkna ut antal fasta valkretsmandat.
29 april	Sista dag för partier att anmäla sina kandidater till respektive länsstyrelse.
29 april	Sista dag för partier att beställa namnvalsedlar från länsstyrelsen för garanterad leverans 45 dagar innan valet.

Valåret 2022	
Datum	Händelse
30 april	Sista dag för Valmyndigheten att besluta om antal fasta valkretsmandat för varje valkrets till riksdagsvalet.
30 april	Sista dag för länsstyrelsen att besluta om fördelningen av fasta mandat mellan valkretsarna i de kommuner eller regioner som är valkretsindelade.
Senast 23 juli	Utlandsröstkort skickas till röstberättigade som har utvandrat. Dessa personer har bara rösträtt i riksdagsvalet.
28 juli	Utlandsboende får göra i ordning och skicka sin brevröst tidigast denna dag.
12 augusti	Sista dag för partier att anmäla deltagande i val.
12 augusti	Rösträtten bestäms utifrån de uppgifter om folkbokföring som finns i Skatteverkets register. Uppgifterna ligger till grund för röstlängden.
12 augusti	Svenskar som har utvandrat behöver anmäla sig till röstlängden vart tionde år för att finnas kvar i den. Skatteverket behöver få anmälan senast denna dag för att den ska hinna registreras.

Valåret 2022	
Datum	Händelse
18 augusti	Röstberättigade kan tidigast rösta på svenska ambassader och konsulat i utlandet. Röstmottagningen startar vid olika tidpunkter och pågår under olika lång tid.
18 augusti	Budröstningen startar i Sverige.
24 augusti	Röstberättigade som är bosatta i Sverige ska ha fått sina röstkort.
24 augusti	Förtidsröstningen i Sverige startar.
30 augusti	Om en person anser att röstlängden innehåller felaktiga uppgifter finns det möjlighet att skriftligen begära rättelse hos länsstyrelsen. Begäran ska ha kommit in till länsstyrelsen senast den här dagen.
9 september	Sista dag för kandidater som inte är anmälda av ett parti att samtycka till kandidatur i valet.
10 september	Länsstyrelsen meddelar tid och plats för den slutliga rösträkningen.
10 september	Röster som tagits emot på svenska ambassader och konsulat bör vara framme hos Valmyndigheten.

Valåret 2022	
Datum	Händelse
Valdagen 11 september	Vallokalerna är öppna mellan kl. 08.00 och 20.00. Klockan 20.00 avslutas röstningen och rösterna börjar räknas i vallokalen. Valet till riksdagen räknas först, sedan valet till kommunfullmäktige och sist valet till regionfullmäktige. Ett preliminärt valresultat publiceras samma natt på val.se.
12 september	Sista dag som en brevröst kan tas emot hos Valmyndigheten.
12 september	Länsstyrelsen påbörjar den slutliga rösträkningen. Då räknas även personrösterna. Valet till riksdagen räknas först, sedan valet till kommunfullmäktige och sist valet till regionfullmäktige.
14 september	På onsdagen efter valdagen räknar kommunernas valnämnder sena förtidsröster. Vid behov kan räkningen förlängas till torsdagen. De räknade rösterna lämnas till länsstyrelsen så att rösterna kan räknas även under den slutliga rösträkningen.
Inom 10 dagar efter det att valet avslutats	Den som vill överklaga valet ska senast inom tio dagar efter att valet avslutades lämna in en skrivelse till Valprövningsnämnden. Riksdagsvalet avslutas med att Valmyndigheten publicerar valresultatet på vår anslagstavla och webbplats. Valen till

Valåret 2022	
Datum	Händelse
	kommunfullmäktige och regionfullmäktige avslutas genom att länsstyrelsen i sina lokaler lägger fram protokollen för granskning.

Schema för de mobila enheterna

Förslag till beslut

Valnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Valkansliet redovisar schema för de mobila enheterna.

Datum	Onsdag 24/8	Torsdag 25/8	Fredag 26/8	Lördag 27/8	Söndag 28/8	Måndag 29/8	Tisdag 30/8	Onsdag 31/8	Torsdag 1/9	Fredag 2/9	Lördag 3/9	Söndag 4/9	Måndag 5/9	Tisdag 6/9	Onsdag 7/9	Torsdag 8/9	Fredag 9/9	Lördag 10/9						
10:00-11:00	Vuxenutbildningen Hans Dahles väg	Restaurang Tullen		Storvretenbadet	Vi är Botkyrka?			Mångkulturellt centrum			Botkyrka abyggen Norsborg		Hallunda daglig verksamhet					Eventuellt bakluck eloppis i Hågelby ?						
11:00-12:00																								
12:00-13:00																								
13:00-14:00				Storvretenbadet	Vi är Botkyrka?							Hornbach	Daglig verksamhet Dalvägen	Fittja bibliotek										
14:00-15:00																								
15:00-16:00	Victoria hem Albyberget							Victoria hem Albyberget	Verdandi	Brf Tre källor	Botkyrka abyggen Norsborg													
16:00-17:00																								
17:00-18:00																								
18:00-19:00															Victoria hem Albyberget									
19:00-20:00																Valaktivitet	Valaktivitet							

Schema för de valförberedelser, valdagen och den preliminära rösträkningen

Förslag till beslut

Valnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Valkansliet informerar om och redovisar schema för valförberedelser, valdagen och den preliminära rösträkningen.

	Förberedelser			Valdag				Efterarbete			Preliminär rösträkning	
Tid	Lördag 10/9 Morgon och förmiddag Förrådet	Lördag 10/9 Eftermiddag Förrådet	Lördag 10/9 Eventuell kväll Förrådet	Söndag 10/9 Morgon, förmiddag 07:00-12:00. Kommunhuset	Söndag 10/9 Tidig eftermiddag 12-14 Kommunhuset	Söndag 10/9 Eftermiddag och kväll 14:00-21:00 Kommunhuset	Söndag 10/9 Natt 21:00-05:00 Kommunhuset	Måndag 12/9 Morgon Kommunhuset	Måndag 09:00-17:00 Förrådet	Tisdag 09:00-15:00 Kommunhuset	Onsdag 13/9 09:00-19:00 Kommunhuset	Torsdag 14/9 (vid behov) 09:00-19:00 Kommunhuset
Uppgifter	<ul style="list-style-type: none"> – Bära upp burar för transport till vallokaler. – Närvara för att överse rätt burar i rätt bil enligt körrutt. – Varje bil behöver också ha en person som åker bakom i en egen bil och överlämnar nycklar, larmkoder och passerkort. – Röstlängder måste också hämtas på arkivet och överlämnas tillsammans med burar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Svara på frågor via telefon. – Leverera eventuellt saknat material till distrikten. – Städa och ställa i ordning i lokalen. – Checka av enligt checklista. 		<ul style="list-style-type: none"> – Ta emot samtal från valdistrikten och bekräfta att alla röstmottagare är på plats. – Ta emot ersättare. – Placera ut ersättare vid behov. 	<ul style="list-style-type: none"> – Köra runt saker till distrikten (en norra, en södra). – Finnas tillgänglig om något inträffar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Åka runt och kolla i distrikten, till exempel flödet i lokalen – Åka ut med påsar med förtäring till röstmottagare 	<ul style="list-style-type: none"> – Tolv personer som ska ta emot resultat från distrikten, vid s.k. mottagningsbord. – Två personer som ska ta emot förtidsrösterna. – Någon behöver också ta emot de röda kassarna och lägga i lådor, någon som tar emot nycklar. – Två personer behöver släppa in folk i entrén. – Hantera sopor. – Notera när de kommer, ge nummerlappar. – Någon som serverar kaffe + smörgåsar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Leverans till Länsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> – Hantera burarna som kommer tillbaka: Ställa upp burarna, sortera upp och ta hand om materialet, hantera sopor. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hantera och sortera sena brev röster distriktsvis. – Fortsätta hantera det som inkommit på måndagen om det inte blivit färdigt. 	<ul style="list-style-type: none"> – Alla distrikt ska hanteras med röstlängderna, skriva in i röstlängden, lägga ned i urna, räkna. – Sortera och räkna alla röstsedlar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Om man inte hinner på onsdagen
Agnetha Olofsson	x			x	x	x	x	x				
Ana Ekelund	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
Ann Gustavsson							(eventuellt, vid behov)				x	
Ann-Kristin Vesterlund							(eventuellt, vid behov)				x	
Claudio Zalazar	x	x			x	x	x		x	x	x	x
Eva Norman											x	
Helmi Nuutinen	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
Inti Lundgren	x	x			x	x	x		x	x	x	x
Leila Koivomäki											x	
Robina Dar											x	
Sevgi Zengin				x							x	
Thomas Jansson				x	x	x	x	x			x	x
Yamina Wallin	x	x			x	x	x		x	x	x	x
Lena Bogne											x	
Håkan Hultgren				x	x	x	x				x	

	Förberedelser			Valdag				Efterarbete			Preliminär rösträkning	
Tid	Lördag 10/9 Morgon och förmiddag Förrådet	Lördag 10/9 Eftermiddag Förrådet	Lördag 10/9 Eventuell kväll Förrådet	Söndag 10/9 Morgon, förmiddag 07:00-12:00. Kommunhuset	Söndag 10/9 Tidig eftermiddag 12-14 Kommunhuset	Söndag 10/9 Eftermiddag och kväll 14:00-21:00 Kommunhuset	Söndag 10/9 Natt 21:00-05:00 Kommunhuset	Måndag 12/9 Morgon Kommunhuset	Måndag 09:00-17:00 Förrådet	Tisdag 09:00-15:00 Kommunhuset	Onsdag 13/9 09:00-19:00 Kommunhuset	Torsdag 14/9 (vid behov) 09:00-19:00 Kommunhuset
Uppgifter	<ul style="list-style-type: none"> – Bära upp burar för transport till vallokaler. – Närvara för att överse rätt burar i rätt bil enligt körrutt. – Varje bil behöver också ha en person som åker bakom i en egen bil och överlämnar nycklar, larmkoder och passerkort. – Röstlängder måste också hämtas på arkivet och överlämnas tillsammans med burar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Svara på frågor via telefon. – Leverera eventuellt saknat material till distrikten. – Städa och ställa i ordning i lokalen. – Checka av enligt checklista. 		<ul style="list-style-type: none"> – Ta emot samtal från valdistrikten och bekräfta att alla röstmottagare är på plats. – Ta emot ersättare. – Placera ut ersättare vid behov. 	<ul style="list-style-type: none"> – Köra runt saker till distrikten (en norra, en södra). – Finnas tillgänglig om något inträffar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Åka runt och kolla i distrikten, till exempel flödet i lokalen – Åka ut med påsar med förtäring till röstmottagare 	<ul style="list-style-type: none"> – Tolv personer som ska ta emot resultat från distrikten, vid s.k. mottagningsbord. – Två personer som ska ta emot förtidsrösterna. – Någon behöver också ta emot de röda kassarna och lägga i lådor, någon som tar emot nycklar. – Två personer behöver släppa in folk i entrén. – Hantera sopor. – Notera när de kommer, ge nummerlappar. – Någon som serverar kaffe + smörgåsar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Leverans till Länsstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> – Hantera burarna som kommer tillbaka: Ställa upp burarna, sortera upp och ta hand om materialet, hantera sopor. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hantera och sortera sena brevrouletter distriktsvis. – Fortsätta hantera det som inkommit på måndagen om det inte blivit färdigt. 	<ul style="list-style-type: none"> – Alla distrikt ska hanteras med röstlängderna, skriva in i röstlängden, lägga ned i urna, räkna. – Sortera och räkna alla röstsedlar. 	<ul style="list-style-type: none"> – Om man inte hinner på onsdagen
Lars-Göran Liljedahl (S)	x	x		x	x	x	x	x			x	
Camilla Jägemalm (M)		x		x	x	x	x				x	
Lotta Arnesson (S)						x	x					
Jimmy Baker (M)						x	x					
Dzintra Bergström (C)						x	x					
Per Börjel (TUP)						x	x					
Bo Claesson (KD)						x	x					
A Camilla Frejman (KD)						x	x					
Sergius Peter Himmelving (SD)						x	x					
Ulf Hjalmarsson (M)						x	x					
Johan Holmberg (SD)						x	x					
Elisabeth Nordin Nobouka (MP)						x	x					
Robert Nuse (S)						x	x					
Gunilla Wolfbrandt (L)						x	x					

Information om aktiviteter för ökat valdeltagande

Förslag till beslut

Valnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Valkansliet informerar om och redovisar aktiviteter för ökat valdeltagande.

§ 112

Tilläggsanslag för demokratiinsatser KS/2022:00392

Beslut

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Reservationer

Moderaterna, Tullingepartiet och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med valet 2022. Tilläggsbudgeten på 1 600 000 kronor finansieras genom att budget omfördelas från anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens förfogande till kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Valnämnden behandlade ärendet 2022-06-13, § 21.

I ärendet yttrar sig Stina Lundgren (M), Mats Einarsson (V), Martin Inglot (SD), Gabriel Melki (S) och Anders Thorén (TUP).

Yrkanden

Stina Lundgren (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar avslå ordförandeförslaget.

Martin Inglot (SD) och Anders Thorén (TUP) instämmer i Moderaternas förslag.

Mats Einarsson (V) och Gabriel Melki (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Protokollsanteckningar

Stina Lundgren (M) antecknar följande till protokollet:

Vi yrkar avslag på tilläggsanslaget, då det inte tidigare påvisat att varken valinformatörer eller event-insatser gett ett ökat valdeltagande.

Det är de politiska partierna som ska vara motorn till att dra väljare och göra insatser där det behövs utifrån det partistöd som kommunen betalar ut. Vi Moderater har till exempel detta valår valt att presentera vår politik kortfattat på 10 olika språk för att nå ut bredare till väljarna.

Gabriel Melki (S) antecknar följande till protokollet:

Det finns en gedigen forskning som visar på att valinsatser ger ett ökat valdeltagande. Vi kan se att det är viktigt att vi fortsätter arbeta för att stärka valdeltagandet och där bär Kommunen ett ansvar för att öka och sprida samhällsinformationen.

Expedieras till:

Valnämnden

Controller Annette Ödalen, KLF

Controller Bachar Malaki, KLF

Referens

Thomas Jansson
thomas.jansson@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Tilläggsanslag för demokratiinsatser

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta:

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med valet 2022. Tilläggsbudgeten på 1 600 000 kronor finansieras genom att budget omfördelas från anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens förfogande till kommunstyrelsen.

Ärendet

I samband med att kommunfullmäktige fattade beslut om mål och budget 2022 beslutades att avsätta 1 430 000 kronor för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Planering av demokratiinsatser har nu gjorts. Det kan då konstateras att kostnaden kommer att bli ca 3 000 000 kronor. För att kunna genomföra de planerade aktiviteterna behövs tilläggsmedel om 1 600 000 kronor.

Valnämnden beslutade (VALN/2022:00012) vid sammanträde den 13 juni 2022 att föreslå kommunstyrelsen besluta att kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Av mål och budget 2022 framgår att anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens (KF/KS) förfogande avser täcka kostnader som uppstår

under året och som vid budgetens upprättande inte är kända. Tilläggsanslag ska endast i undantagsfall medges och då om det finns särskilda skäl.

I anslaget ingår också vissa kostnader som kommer att uppstå hos några nämnder under året men där kostnadsnivån i nuläget inte är känd.

Ärenden som är av principiell karaktär och/eller medför att kostnadsnivån ökar över tid ska beslutas av KF. Övriga ärenden samt de ärenden som är öronmärkta i anslaget KF/KS förfogande beslutas av KS.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Budgeten för anslaget för kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande minskar med 1 600 000 kronor år 2022.

Leif Eriksson
Kommundirektör

Charlotta Brask
Utvecklingsdirektör

Bilagor

Protokollsutdrag Valnämnden 13 juni 2022

Expedieras till:

Kommunstyrelsen
Valnämnden
KLF, ekonomienheten

2022-06-14

Sammanställning kostnader Ökat valdeltagande 2022

Aktivitet	Kostnad
Utskick till alla hushåll, tryck + porto	423 000
SMS-utskick	56 000
Flyer till valinformatörer 60 000 ex	26 000
Digital kampanj innehållsproduktion	50 000
Digital kampanj Annonsering/Uppföljning	30 000
Digital kampanj sponsbudget	80 000
Affisch trapphus	25 000
Mobila enheter stripes/branding	24 000
Fotsteg som leder till förtidsröstning	37 000
"THE BIG VOTE" hyra digitala skärmar+installation+mjukvara	87 000
"THE BIG VOTE" produktion grafik	7 000
"THE BIG VOTE" sponsra inlägg i SOME	20 000
"THE BIG VOTE" annonsering/uppföljning inlägg i SOME	12 000
"THE BIG VOTE" ev hyra plats kassalinje Ica Maxi	1 000
"THE BIG VOTE" koordinera daglig uppdatering	30 000
Annonsering lokaltidning	60 000
Event valdagen 2 platser med röstbuss	475 000
Rollups, flyer, affisch	340 000
Demokratidagar i alla områden	550 000
Valinformatörer, 32 st a 80X160 kr/tim	574 000
Total kostnad	2 907 000

Utbildning för valnämnden

Förslag till beslut

Valnämnden deltar i utbildning lördagen den 3 september.

Sammanfattning

Vid tidigare val har nämndens ledamöter och ersättare genomgått utbildning motsvarande den utbildning som röstmottagare genomgår.

Valkansliet erbjuder ett utbildningstillfälle för valnämnden förmiddagen lördagen den 3 september.

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Valnämnden har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Följande ärenden anmäls:

Valmyndighetens nyhetsbrev, utgåva 2022:20V

Valmyndighetens nyhetsbrev, utgåva 2022:21V

Valmyndighetens nyhetsbrev, utgåva 2022:22V

Valmyndighetens nyhetsbrev, utgåva 2022:23V

Valmyndighetens nyhetsbrev, utgåva 2022:24V

Valmyndighetens vägledande ställningstagande 23 maj 2022

Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:20V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Valmyndigheten har uppdaterat ett antal vägledande ställningstaganden
- Enkät om valarbetet skickas ut efter valet 2022
- Lägg in röstlängdsuppgifterna senast den 8 augusti
- Driftinformation om Valid finns på val.se
- Tips om att ha flera e-legitimationer för inloggning i Valid
- Angående sista datum för rättelse i röstlängd

Valmyndigheten har uppdaterat ett antal vägledande ställningstaganden

Valmyndigheten har uppdaterat ett antal vägledande ställningstaganden som är publicerade på Valcentralen. Nedan följer en kort sammanfattning av ändringarna:

- ”Ställningstagande om felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta” har uppdaterats redaktionellt och med förtydligande om att det är ordförande i vallokal som avses i skrivningarna om vem som bör besluta om en korrigerings samt att valnämnden bör besluta om vem som ska utföra vissa arbetsuppgifter i en vallokal.
- ”Ställningstagande om tidsramar för ambulerande röstmottagare” har uppdaterats redaktionellt och med förtydliganden om tiden för när sådan röstmottagning ska ske samt vilka valsedlar de ambulerande röstmottagarna ska ha med till väljarna.
- ”Ställningstagande om valsedlarnas ordning i valsedelställen” har uppdaterats redaktionellt och med uppgift om vilka valsedlar som ska läggas ut på röstmottagningsställe, på vilket sätt, i vilken ordning.
- ”Ställningstagande om valsedlar och valsedelsbeställning” har uppdaterats i fråga om vilka namnuppgifter som publiceras och anges i protokoll efter val.
- Följande ställningstaganden har enbart uppdaterats redaktionellt:
 - ”Ställningstagande om valkuvert innehållande flera valsedlar”
 - ”Ställningstagande om anmälan av kandidater för partier som har registrerad partibeteckning”
 - ”Ställningstagande om anmälan om samtycke till kandidatur”
 - ”Ställningstagande om verksamhetskyddsanalys”

Ställningstagandena hittar ni på denna länk:

<https://valcentralen.val.se/vagledandestallningstaganden.4.29e9cb2617d171257e6423.html>.

Enkät om valarbetet skickas ut efter valet 2022

Precis som efter tidigare val kommer Valmyndigheten att skicka en enkät till alla kommuner med frågor om valets genomförande. Enkäter kommer även skickas ut till länsstyrelser, utlandsmyndigheter och partier.

Enkätsvaren ligger till grund för bland annat den erfarenhetsrapport som Valmyndigheten lämnar till regeringen. Erfarenhetsrapporten innehåller bland annat hemställan om lagändringar. Det är mycket viktigt att alla svarar på enkäten.

Enkäten innehåller även statistikfrågor där det är viktigt att alla siffror blir korrekta. Frågorna kommer att skickas ut till er före valdagen. För att ni redan nu ska kunna bilda er en uppfattning om vilken typ av statistikfrågor som kan vara aktuella, finns frågor från tidigare val att läsa under avsnitt 18.2.1 i Handbok för kommuner (med reservation för ändringar). Detta avsnitt kommer att uppdateras i den kommande uppdateringen av handboken, som publiceras senare i veckan.

Enkäten kommer att skickas ut under vecka 39. Varje kommun kommer att få en unik länk som endast kan användas en gång per kommun.

Lägg in röstlängdsuppgifter i Valid senast den 8 augusti

Under menyn ”Röstlängdsuppgifter” i Valid ska kommunen senast den 8 augusti lägga in adressen dit röstlängderna ska skickas.

Det är viktigt att det är en adress där en person kan ta emot röstlängderna. Under "ev. övrig uppgift" ska ni ange mobilnummer till den person som kommer ta emot leveransen av röstlängderna. Röstlängderna kommer att skickas med paketspårning och leverans sker mellan den 5 och 7 september. På samma rad där ni anger mobilnummer kan ni även lägga till kompletterande information som distributören kan ha användning för.

Driftinformation om Valid finns på val.se

Om Valid inte går att komma åt, exempelvis på grund av ett planerat underhåll eller en tillfällig driftstörning, kommer ni som användare istället att möta en informationssida. Den länkar till en sida med information om när Valid kan tänkas vara uppe igen. Kontrollera gärna denna sida innan ni tar kontakt med Valmyndigheten för felanmälan.

Sidan ligger på val.se, men är till för valadministrationen och är därför inte länkad från startsidan. Spara den gärna som bokmärke i webbläsaren: <https://www.val.se/validinfo>

Tips om att ha flera e-legitimationer för inloggning i Valid

Valmyndigheten vill kortfattat rekommendera er att fundera kring behovet av att ha dubbla e-legitimationer för vissa användare, ifall någon e-legitimation skulle ha driftstörningar. Detta för att säkerställa åtkomst till Valid under kritiska perioder.

Angående sista datum för rättelse i röstlängd

De som anser att röstlängden innehåller felaktiga uppgifter om dem ska, enligt 5 kap. 6 § vallagen, senast tolv dagar före valdagen begära att uppgifterna rättas. Detta gäller också dem som anser sig vara felaktigt uteslutna ur röstlängden. Det som hänt senare än 30 dagar före valdagen får inte ligga till grund för rättelse. Frågor om rättelser prövas av länsstyrelsen.

Valmyndigheten bedömer att länsstyrelserna inte kan göra rättelser i röstlängden senare än tolv dagar före valdagen.

Av 36 § förvaltningslagen framgår att ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Det är, enligt 5 kap. 1 § vallagen, Valmyndigheten som upprättar röstlängden och som på så sätt beslutar om dess innehåll. Tillägg av rösträtt i röstlängden kan inte anses utgöra en rättelse av en uppenbar felaktighet enligt förvaltningslagen.

Valmyndigheten bereder frågan om det finns skäl att hemställa om lagändring.

Kalendern kommer att uppdateras på Valcentralen i enlighet med ovan. Det är alltid kalendern på Valcentralen som är den aktuella och som uppdateras löpande.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Gå in på Valcentralen för att se tidigare publicerade nyhetsbrev från såväl 2021 som 2022.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:21V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Uppdaterad utgåva av Handbok för kommunens arbete med val
- Nya handledningar och manualer publicerade på Valcentralen
- Tillägsblad och tryckfelsniss i handledning för röstmottagning vid förtidsröstning och i vallokal
- Valbarhetshinder för kommunala revisorer
- Information om valpresentationen på val.se
- Meddela Valmyndigheten om ni fått för mycket valmaterial
- Frivilliga resursgruppen och frivilliga försvarsorganisationer
- Föreläsning om antagonistiska hot och köhantering
- Frågestunder om valsäkerhet

Uppdaterad utgåva av Handbok för kommunens arbete med val

Valmyndigheten har publicerat en uppdaterad version av Handbok för kommunens arbete med val. Det framgår av inledningen vilka ändringar som har gjorts i den. Ni hittar den uppdaterade handboken på denna länk:

<https://valcentralen.val.se/kommun/handbokforkommuner.4.29e9cb2617d171257e617b2.html>

Nya handledningar och manualer publicerade på Valcentralen

Nu finns följande produkter publicerade på Valcentralen:

- Handledning för valnämndens preliminära rösträkning (uppsamlingsräkningen)
- Manual för valnämndens mottagning på valnatten
- Checklista för vallokal
- Checklista för valnämndens mottagning på valnatten

Ni hittar samtliga produkter på denna länk:

<https://valcentralen.val.se/kommun/handledningarochochmanualer.4.75995f7b17f5a986a4e27ba.html>

Tilläggsblad och tryckfelsniss i handledning för röstmottagning vid förtidsröstning och i vallokal

I handboken för röstmottagare i vallokal blev det dessvärre en felaktig instruktion i avsnitt 5.3 och 5.4 gällande granskning av förtidsröster. För att instruktionen ska stämma överens med Valmyndighetens vägledande ställningstagande bifogas ett tilläggsblad för handledningen. Där framgår att röstmottagarna vid granskningen av valkuverten i en förtidsröst, ska godkänna ett valkuvert med dubbla valsedlar, om det inte råder några tvivel om vilket val som rösten avser.

Tilläggsbladet kommer att publiceras på Valcentralen, men bifogas som bilaga 1 till detta nyhetsbrev redan nu.

Därutöver vill Valmyndigheten informera om att tryckfelsniss dessvärre smugit sig in i handledningen för förtidsröstning. På sida 8, avsnitt 3, andra stycket, är den sista meningen ofullständig. Denna kan ni helt bortse från. Ett tips är att ni vid utbildningstillfället informerar om att röstmottagarna kan stryka denna mening i sina handledningar.

Valmyndigheten kommer att uppdatera den digitala versionen, men inte trycka om handledningen.

3 Väljaren kan personrösta på olika sätt

En väljare kan rösta på flera olika sätt, på ett parti, på en lista eller på en kandidat för ett parti. Om en väljare röstar med en namnvalsedel utan att kryssa för en kandidat tillfaller rösten partiet och den aktuella listan.

En väljare kan skriva en egen lista med kandidater för ett parti som inte har anmält sina kandidater så länge kandidaterna har samtyckt till kandidaturen. ~~Lägg en röst på en kandidat som inte samtyckt, fa~~

Information om Valdatapresentationen på val.se

På val.se kommer information om beställda valsedlar och klarmarkerade val- och röstningslokaler att publiceras löpande. Hit kan ni guida väljare, partier och andra intresserade. Vi har tidigare gått ut med att detta skulle vara på plats i mitten av juni men det är något försenat. I dagsläget har vi inget nytt datum men det kommer att ske så fort som möjligt.

Sidorna kommer att uppdateras en gång per dygn och visar endast de lokaler som är klarmarkerade i Valid och de valsedlar som har skickats för tryck. Sista dag för er att klarmarkera era lokaler är **den 2 augusti**.

Vi vill också påminna om att på val.se finns en sida med [rådata och statistik](#). Sidan innehåller många typer av data och har nu uppdaterats med rådatafiler över landets alla val- och röstningslokaler. När förtidsröstningen påbörjas i Sverige kommer det även finnas en fil som visar alla röster som kommunerna tagit emot i sina röstningslokaler. Denna sida kan vara bra att hänvisa till, ex. vid frågor från journalister eller partier som önskar data i bearbetningsbar form.

Meddela Valmyndigheten om ni fått för mycket valmaterial

Om ni vid inventeringen av valmaterialet upptäcker att ni fått för mycket material levererat, vänligen mejla valmaterial@val.se och meddela oss detta. Det är viktigt för vår uppföljning.

Vi vill också påminna om att packa upp samtliga kartonger helt och hållet innan en reklamation görs i Valid. Detta eftersom distributören packar om allt material, så det kan fraktas på ett säkert sätt. En kartong kan således innehålla annat än vad som anges på den. En kartong kan också innehålla flera olika produkter.

Valbarhetshinder för kommunala revisorer

En kommunal revisor kan inte bli vald till ledamot i kommunfullmäktige. Valmyndigheten har i samråd med SKR och länsstyrelserna tagit fram en promemoria om valbarhetshindret. Hanteringen av valbarhetshinder ska ske manuellt. Valmyndigheten uppmanar alla kommuner att skicka uppgifter om vilka personer som är valda till revisorer till länsstyrelsen senast den 25 augusti.

En promemoria som redogör för rättsläget bifogas detta nyhetsbrev som bilaga 2.

Frivilliga resursgruppen och frivilliga försvarsorganisationer

Valmyndigheten utreder hur frivilliga organisationer kan stödja valgenomförandet och kommer att förmedla den information som framkommer löpande samt ta fram en sammanställning när projektet är slut. I dagsläget ser Valmyndigheten att frivilliga försvarsorganisationer (FFO) och frivilliga resursgrupper (FRG) kan fungera som en viktig resurs i robusthets- och beredskapsperspektiv i samband med valgenomförandet.

Ett exempel på hur detta kan gå till kommer från Örebro kommun där man vid tidigare val använt sig av kommunens FRG:

”Det gäller främst under valdagen och rent praktiskt har det varit två personer som ingått i ordinarie bemanning och uppdrag i centrala valstaben tillsammans med kommunens valkansli och hjälpt till med olika uppgifter så som transportuppdrag, ”markservice” under

dagen (ordna med fika och mat) samt mottagningen av röster från distrikten på kvällen. Deras huvudsakliga uppdrag i den centrala valstaben är att vid behov kalla in fler FRG-personer, som finns i beredskap. Syftet har främst handlat om att om det uppstår akuta behov, ex en vallokal har brunnit under natten innan valdagen eller en vattenläcka, så ska FRG kunna finnas med och visa väljare till ersättningslokal och till och med hjälpa till med skjuts. Än så länge har vi inte behövt använda den typen av insatser men från valadministrationens sida är vi mycket nöjda med samarbetet och det känns tryggt att resursen finns tillgänglig under valdagen.”

Som bilaga 3 och 4 till detta nyhetsbrev bifogas ett brev där Carina Wiro på Sveriges Civilförsvarsförbund beskriver nyttan av att involvera FRG i valgenomförandet samt en kontaktlista.

Ytterligare vägledning gällande samverkan med frivilligorganisationer finns i MSB:s publikation ”Fältguide för myndigheters samverkan med frivilliga och frivilligorganisationer under en kris”.

Föreläsning om antagonistiska hot och köhantering

Under maj månad anordnade Valmyndigheten en föreläsning om antagonistiska hot och köhantering med experter från MSB. De ppt-bilder som visades har skickats ut med ett tidigare nyhetsbrev. Senare under sommaren kommer även en sammanställning över de mest centrala lärdomarna att publiceras på sidan om valsäkerhet på Valcentralen.

Frågestunder om valsäkerhet

Under maj och juni genomfördes två frågestunder för kommunerna på temat valsäkerhet. Frågestunderna var välbesökta och Valmyndigheten fick både positiv återkoppling och önskemål om fler tillfällen. Vi ser över möjligheten att erbjuda ytterligare ett tillfälle efter sommaren.

Många av svaren på frågorna kan vara av nytta även för de kommuner som inte hade möjlighet att delta i frågestunderna. Valmyndigheten kommer därför senare under sommaren att publicera ett urval av frågor och svar på sidan om valsäkerhet på Valcentralen.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Gå in på Valcentralen för att se tidigare publicerade nyhetsbrev från såväl 2021 som 2022.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Tillägsblad till hantering av flera valsedlar i ett valkuvert för "Valmyndighetens handledning – Röstning i vallokal"

Med detta tillägsblad ersätter (i understruken text) Valmyndigheten rutinerna 5.3 och 5.4, som finns beskrivna i "Handledning för röstmottagning i vallokal".

5.3 - Vid granskning av förtidsröster:

- Jämför valkuverten och röstkortet. Valkuverten ska överensstämma med väljarens rösträtt. Granska valkuverten på samma sätt som om väljaren röstat på plats. Se avsnitt 4.2.7, "Kontrollera valkuvert".
- Om ett eller flera valkuvert är felaktiga, eller om osäkerhet råder kring om ett eller flera valkuvert kan godkännas, ska hela förtidsrösten underkännas. Skriv på fönsterkuvertet varför rösten är underkänd och lägg i omslag för förtidsröster - Underkända förtidsröster.
- Om ett eller flera valkuvert i förtidsrösten innehåller dubbla valsedlar som är av samma färg ska rösten dock inte underkännas, utan senare läggas i urnan om det står klart vilken röst som avser vilket val. Det eller de valkuvert som godkänns får inte läggas i urnan förrän röstmottagningen har avslutats.
 - Kan inte alla valkuvert i fönsterkuvertet godkännas eller är bedömningen oklar ska dock förtidsrösten underkännas. Rösten kommer att granskas på nytt vid valnämndens preliminära rösträkning.
 - Skriv på fönsterkuvertet varför förtidsrösten är underkänd. Samtliga valkuvert läggs tillbaka i fönsterkuvertet, vilket läggs i omslag för förtidsröster - Underkända förtidsröster.
- Om hela förtidsrösten godkänns – markera i röstlängden med ett "P" för respektive val. "P" står för preliminär.
- Stoppa tillbaka röstkortet och de godkända valkuverten i fönsterkuvertet. Valkuverten ska läggas i valurnan efter kl. 20.00 eftersom väljaren har rätt att ångerrösta fram till dess.

5.4 - Granska ytterkuvert för budröst

Instruktionerna ovan gäller även vid granskning av budröst.

Kommunala revisorer och valbarhet

Denna promemoria som har tagits fram av Valmyndigheten i samråd med Sveriges Kommuner och Regioner samt länsstyrelserna. Promemorian redogör för rättsläget i fråga om valbarhetshinder för den som är vald till kommunal revisor att väljas till ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige.

1 Aktuella bestämmelser

Den som är vald till revisor inom kommunen eller regionen är, enligt 4 kap. 5 § 1 kommunallagen (2017:725), inte valbar som ledamot eller ersättare i fullmäktige.

Länsstyrelsen ska, enligt 13 kap. 8 § vallagen (2005:837), vid den slutliga sammanräkningen bedöma ett kandidatnamn på en valsedel som obefintligt om kandidaten inte är valbar.

Av 14 kap. 21 § vallagen följer att om en ledamot i regionfullmäktige eller kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska respektive valmyndighet efter anmälan utse en ny ledamot. Ny ledamot ska utses enligt vad som tillämpas för riksdagsvalet enligt 18 och 19 §§. Enligt 18 § ska till ny ledamot utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 14 § och enligt 19 § ska för en ny ledamot som tidigare varit ersättare utses en ny ersättare.

Om en ersättare i kommunfullmäktige har avgått som ersättare ska länsstyrelsen enligt 14 kap. 23 § vallagen på anmälan av fullmäktiges ordförande göra nya beräkningar och utse ytterligare en ersättare för varje ledamot som berörs. I de fall antalet ersättare också efter det att ersättare har avgått uppgår till minst det antal som fullmäktige bestämt, ska en ny ersättare utses bara om ledamoten i annat fall skulle komma att sakna ersättare som utsetts för henne eller honom.

2 Förarbeten

I samband med införandet av bestämmelsen i nuvarande 4 kap. 5 § kommunallagen anförde regeringen bland annat följande när det gällde 4 kap. 6 a § i 1991 års kommunallag. Den som är vald till ledamot eller ersättare i fullmäktige är inte valbar som revisor. Syftet med bestämmelsen är att stärka oberoendet i den kommunala revisionen. Av denna bestämmelse i 1991 års kommunallag framgick dock inte vad som gäller vid det omvända förhållandet, att en person först väljs till revisor och därefter, under mandatperioden, utses till ledamot eller ersättare i fullmäktige. Enligt regeringens mening gör sig kravet på oberoende lika starkt gällande i denna situation, vilket enligt regeringen talar för att valbarhetshindren bör förtydligas. De remissinstanser som haft invändningar mot förslaget har fört fram att det bör finnas möjligheter till undantag, bl.a. för att en revisor ska kunna slutföra revisionsarbetet från föregående mandatperiod. Det har även anförts att det är oklart hur bestämmelsen ska tillämpas. Regeringen vill betona att syftet med bestämmelsen är att stärka revisionens

oberoende. Ett undantag skulle kunna försvaga oberoendet. Regeringens förslag innebär att en revisor inte är valbar till fullmäktige och således inte kan utses till ledamot eller ersättare i fullmäktige. Detta gäller under hela den tid som revisorn fullgör sitt uppdrag, dvs. under de fyra följande åren från att revisorerna utsetts av fullmäktige. Regeringen anser därför inte att förslaget kan anses vara oklart eller svårtillämpat.¹

Se även betänkande En kommunallag för framtiden (SOU 2015:24) angående revisionens oberoende av som en garant för tilltro till rättssäkerhet, demokrati och en effektiv användning av kommunernas resurser.

3 Avgöranden i Valprövningsnämnden

Valprövningsnämnden har i ett antal avgöranden prövat frågan om kommunala revisorers valbarhet och sammanfattningsvis funnit att den som är förordnad som kommunal revisor inte kan utses som ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige. Detta såväl på valdagen som i samband med förordnande av ledamot eller ersättare efter avgång.²

Valprövningsnämnden har vidare prövat frågan om folkbokföring som en förutsättning för valbarhet. En kandidat som under mandatperioden ändrat sin folkbokföring ansågs av länsstyrelse vid val av ny ersättare ha valbarhetshinder trots att återflytt skett och då kandidaten åter folkbokfört sig i kommunen. Valprövningsnämnden uttalade att ledamöter och ersättare ska väljas bland dem som är folkbokförda i kommunen. Om en förtroendevald upphör att vara valbar upphör också uppdraget genast. Med förtroendevalda avses ledamöter och ersättare i bl.a. fullmäktige. Valprövningsnämnden menade att då kandidaten inte varit förtroendevald i kommunen hade kandidaten således inte haft något uppdrag som kunnat upphöra. Vidare var kandidaten efter att ha flyttat ut från kommunen åter folkbokförd i kommunen och kunde därför väljas som ersättare.³

4 Slutsatser

Avsikten med bestämmelserna om att den som är vald till kommunal revisor inte ska vara ledamot i kommunfullmäktige är att stärka den kommunala revisionens oberoende.

4.1 Valbarheten vid den slutliga rösträkningen

Den som är förordnad som revisor på valdagen är inte valbar som ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige. Länsstyrelsen ska vid den slutliga rösträkningen bortse från alla de kandidatnamn där valbarhetshinder föreligger, såsom ifråga om den som är förordnad som revisor, på alla de i valet förekommande valsedlarna.

Att länsstyrelsen har att bedöma alla de namn som förekommer på alla de giltiga valsedlar som ska räknas av myndigheten, inte bara de kandidater som tilldelas mandat, innebär att

¹ Prop. 2016/17:171 (En ny kommunallag) s. 247 f.

² VPn 2018:796, 2018:821, 2018:835, 2018:842, 2018:845, 2018:846, 2018:858, 2018:867, 2018:871 och 2021:42

³ VPn 2001:3 jmf med 2015:17 och 2016:16

den som ansetts inte vara valbar på valdagen inte heller under resterande mandatperiod kan utses som ledamot eller ersättare.

4.2 Valbarheten vid utfyllnadssval

De bestämmelser som är styrande för länsstyrelsens slutliga rösträkning är inte tillämpbara på en sådan situation då en ledamot eller ersättare avgår under mandatperioden och ny ledamot eller ersättare ska utses. Då ska istället de bestämmelser om valbarhet som återfinns i kommunallagen vara avgörande för om valbarhetshinder föreligger eller inte.

Ifråga om hur en sådan situation när en kandidat valts till revisor efter valdagen kan viss ledning hämtas från de avgöranden från Valprövningsnämnden som hanterar frågan om valbarhet vid utfyllnadssval vid ändrad folkbokföring. Ett valbarhetshinder ska prövas först vid utfyllnadsvalet och enbart för den kandidat som står näst på tur för att utses. Att en kandidat haft ett uppdrag som revisor och sedan avgått från uppdraget kan då inte bedömas utgöra ett valbarhetshinder. Om en sådan kandidat däremot fortfarande fullgör ett uppdrag som revisor ska nästa kandidat som står i tur och som är valbar utses. Den som ansetts inte vara valbar kan inte heller under resterande mandatperiod utses som ledamot eller ersättare. Vid utfyllnadssval ska någon valbarhetsprövning inte ske för den som inte står på tur att väljas.

För Valmyndigheten: Anna Blomberg, jurist

För länsstyrelserna: Anneli Wejke, jurist

För SKR: Helena Linde, jurist, Anna Eklöf, utredare

Juni 2022

Frivilliga resursgruppen – en resurs under höstens val

I närmare hälften av Sveriges kommuner finns Frivilliga resursgruppen, FRG. De är utbildade och övade på att agera i kriser som kan uppstå i samhället och att fungera som en viktig förstärkningsresurs till kommunen. FRG består av medlemmar från Sveriges frivilliga försvarsorganisationer. Alla har det gemensamt att man vill bidra till kommunens krisberedskap och säkerhet.

Under höstens val kan dessa grupper fungera som en beredskaps- eller förstärkningsresurs. Det kan till exempel handla om praktisk hantering vid ett snabbt byte av vallokal, informationsgivning, vissa säkerhetsfrågor och liknande uppgifter.

Bifogat hittar du kontaktuppgifter till landets alla frivilliga resursgrupper. – Ta kontakt med er FRG-ansvarig för att starta dialogen om vilket stöd ni har behov av under valet. Inom respektive kommun finns också en ansvarig tjänsteman/säkerhetssamordnare som kan berätta mer om hur FRG kan användas.

Saknar din kommun en resursgrupp idag? Kontakta oss så hjälper vi till att få en grupp på plats.

Lycka till i valförberedelserna!

SVERIGES CIVILFÖRSVARSFÖRBUND

Carina Wiro
carina.wiro@civil.se
telefon 08-629 63 72

Läs mer på civil2.se/frg/

Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:22V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Planerat tekniskt underhåll
- Valpresentationen 2022 publicerad
- Manual för registrering av förtidsröster är publicerad
- Blanketter publicerade under Arbetsmaterial i Valid
- Valbarhetshinder för kommunala revisorer
- Ny rapport om incidenter under genomförandet av allmänna val i Sverige
- Formulär för rapportering av incidenter på röstmottagningsställen
- Övningsmaterial
- Mall för namnetiketter till plastficka

Planerat tekniskt underhåll

Under vecka 27 (4-8 juli) kommer Valmyndigheten genomföra ett planerat tekniskt underhåll. Om något uppstår under arbetet kan det resultera i att Valmyndigheten genom hemsidan (val.se) samt e-post (@val.se) är otillgängliga i upp emot 24 timmar. Detta inkluderar även tillgången till Valid.

Från sen eftermiddag fredag den 1 juli syns en banner på val.se för att informera allmänheten om den eventuellt kommande otillgängligheten.

Valpresentationen 2022 publicerad

Nu finns valpresentationen publicerad. Det länkas även till den från val.se på flera ställen.

På *Valpresentation – Vad kan jag rösta på* kan väljare hitta vilka partier som deltar i de olika valen och se namnvalsedlar om sådana finns:

<https://data.val.se/partier/anmalda?valtyp=RD>

En funktion som flera kommuner efterfrågat är den om att enkelt kunna hitta och söka sin röstnings- eller vallokal. Det hittar ni nu på *Valpresentation – Var kan jag rösta*:

<https://data.val.se/rostmottagning/vallokaler>

Det finns ett känt fel som förväntas åtgärdas under vecka 27. Det gäller funktionen ”Hitta lokaler nära mig” på förtidsröstningssidorna som för tillfället föreslår lokaler längre bort.

Manual för registrering av förtidsröster är publicerad

Nu finns manual för registrering av förtidsröster publicerad på Valcentralen. Ni hittar den på denna länk:

<https://valcentralen.val.se/kommun/handledningarochochmanualer.4.75995f7b17f5a986a4e27ba.html>

Blanketter publicerade under Arbetsmaterial i Valid

Nu finns följande blanketter publicerade i Valid:

- Dagrapport röstningslokal
- Protokoll Vallokal
- Protokoll valnämndens preliminära rösträkning
- Kvittens uppsamlingskasse
- Kvittens uppsamlingskasse – för utbildning
- Kvittens uppsamlingskasse – valnämndens preliminära rösträkning
- Resultatbilaga – för utbildning
- Väljarförteckning blank
- Väljarförteckning – för utbildning
- Framsida, innerark och instruktionssida till röstlängden – för utbildning

Kvittoblanetterna kommer senare. Det publicerade materialet nås genom att välja arbetsområdet ”Generell Valadministration” i Valid och klicka på Arbetsmaterial i menyn. De är antingen kategoriserade som Kommunens blanketter eller Kommunens utbildningsmaterial.

Den 15 augusti öppnar möjligheten att skriva ut väljarförteckningar genom att logga in i arbetsområdet Val_20220911. Samma gäller för resultatbilagorna som kan skrivas ut från och med den 5 september.

Valbarhetshinder för kommunala revisorer

Detta är ett tillägg till informationen i det senaste nyhetsbrevet om valbarhetshinder för kommunala revisorer. Följande information (gärna i Excel) ska skickas till länsstyrelsen:

- Kommunens namn
- Revisorns namn
- Personnummer
- Partinamn
- Startdatum för revisorsperioden
- Slutdatum för revisorsperioden

Ny rapport om incidenter under genomförandet av allmänna val i Sverige

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har på uppdrag av Valmyndigheten kartlagt incidenter i samband med valen 2018 och 2019 samt valadministrationens behov av utvecklad incidentrapportering. Rapporten är skriven för Valmyndigheten som ett beslutsunderlag för ett utvecklat incidentrapporteringssystem, men är av intresse för övriga valadministrationen också.

Länk till rapporten finns på Valcentralen, under Valsäkerhet, längst ner på sidan:
<https://valcentralen.val.se/valsakerhet.4.29e9cb2617d171257e68d8.html>

Formulär för rapportering av incidenter på röstmottagningsställen

Valmyndigheten har tagit fram ett förslag på formulär som röstmottagare kan använda för att rapportera incidenter på röstmottagningsställen till den kommunala valnämnden. Formuläret kan användas av valnämnderna och får gärna anpassas till lokala förutsättningar.

Formuläret finns på Valcentralen under menyn rapportera incident - vilka bör rapportera till Valmyndigheten/incident som inträffar på röstmottagningsställe:

<https://valcentralen.val.se/rapporteraincident.4.688b66ce18095b6bb1d9a.html>

Övningsmaterial

Nu finns det ett praktiskt övningsmaterial för röstmottagare i att räkna röster inklusive instruktion och facit. Materialet är publicerat i Valid under generell valadministration/arbetsmaterial/Kommunens utbildningsmaterial.

Mall för namnetiketter till plastficka

Nu finns mallar för att skapa namnetiketter till plastfickorna från Valmyndigheten. Mallarna finns på Valcentralen, på sidan Grafisk profil för valkommunikation:

<https://valcentralen.val.se/valkommunikation.4.29e9cb2617d171257e6921.html>

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Gå in på Valcentralen för att se tidigare publicerade nyhetsbrev från såväl 2021 som 2022.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:23V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Kontrollera era lokaler på val.se
- Behörighetstider i Valid – sätt en extra dag
- Telefonnummer och talsvarskod för valadministrationen vid polisanmälan
- Inbjudan till digitalt seminarium om de rättsliga förutsättningarna för att bemöta otillbörlig påverkan mot allmänna val

Kontrollera era lokaler på val.se

Som vi informerade om i föregående nyhetsbrev visas alla val- och röstningslokaler som kommunen klarmarkerat i Valid på val.se. Vi ber att ni så snart som möjligt gå in på val.se och kontrollera att era uppgifter är korrekta och särskilt att lokalernas placering på kartan stämmer. I vissa fall kan vi se att fel koordinater skrivits in i Valid och lokalerna ifråga visas på fel plats.

På val.se finns även filer i csv-format som visar alla klarmarkerade lokaler. De kan med fördel användas för att filtrera och jämföra de uppgifter som ni har registrerat in. Filerna hittar ni här: [Rådata och statistik - Valmyndigheten](#)

Vi vill också uppmärksamma er på att om två olika röstningslokaler eller två olika vallokaler har exakt samma koordinater så visas endast en markering på kartan i valpresentationen. Det kan t.ex. vara aktuellt om kommunen har flera vallokaler i en skolbyggnad. Däremot visas båda lokalerna i listan över alla lokaler. För att alla lokaler ska synas på kartan måste ni ange en skillnad i koordinaterna, t.ex. genom att ändra en decimal.

Har något blivit fel? Kontakta länsstyrelsen eller Valmyndigheten som kan låsa upp klarmarkerade lokaler i Valid. Om ni gör ändringar i Valid tar det för närvarande upp till två dygn innan de visas på val.se. Det kommer att åtgärdas inom kort och uppdateringar sker då en gång per dygn.

Sista dag att klarmarkera lokaler i Valid är **den 2 augusti**. Se Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:19V för mer information.

Behörighetstider i Valid – sätt en extra dag

För er som tidsätter roller i Valid vill vi påminna om att behörighetstiderna i Valid ska sättas till dagen efter sista dagen då rollen ska användas. Till exempel ska slutdatumet för rollen RKB (röstkortsbeställare) sättas till dagen efter valdagen, dvs. den 12 september, om rollen ska fungera på valdagen den 11 september.

Telefonnummer och talsvarskod för valadministrationen vid polisanmälan

För att underlätta polisanmälningar avseende valrelaterade brott under valperioden har Polismyndigheten tagit fram ett särskilt telefonnummer för valadministrationen. Syftet är att underlätta för polisanmälan av valrelaterade händelser och brott mot valgenomförandet, som till exempel hot, skadegörelse, otillbörlig verkan vid röstning, brott mot rösthemligheten etc.

Du som ringer numret knappar in den särskilda koden och tar dig sedan vidare med hjälp av knappval. Koden gör att du hamnar i rätt telefonkö och hos rätt verksamhet som hanterar ditt ärende.

Kontaktnummer och kod framgår av bilagan till detta nyhetsbrev. Kontakta oss om du behöver få en kopia skickad till dig.

Inbjudan till digitalt seminarium om de rättsliga förutsättningarna för att bemöta otillbörlig påverkan mot allmänna val

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) bjuder in valadministrationen till ett seminarium om de rättsliga förutsättningarna för att bemöta otillbörlig påverkan mot genomförandet av allmänna val. Seminariet är en del av Valmyndighetens projekt för att stärka skyddet av allmänna val. FOI-projektet finansieras av MSB och anslag 2:4-krisberedskap och syftar till att stärka valadministrationens kunskap avseende det rättsliga ramverket för att möta påverkan.

Seminariet genomförs digitalt den **25 augusti** 2022 kl. 13:30 till 15:00. Anmälan via länk i bifogad inbjudan senast den **18 augusti** 2022.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Gå in på Valcentralen för att se tidigare publicerade nyhetsbrev från såväl 2021 som 2022.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Telefonnummer och talsvarskod för valadministrationen vid polisanmälan

För att underlätta polisanmälningar avseende valrelaterade brott under valperioden har Polismyndigheten tagit fram ett särskilt telefonnummer för valadministrationen. Syftet är att underlätta för polisanmälan av valrelaterade händelser och brott mot valgenomförandet, som till exempel hot, skadegörelse, otillbörlig verkan vid röstning, brott mot rösthemligheten etc.

Du som ringer numret knappar in den särskilda koden nedan och tar dig sedan vidare med hjälp av knappval. Koden gör att du hamnar i rätt telefonkö och hos rätt verksamhet som hanterar ditt ärende.

Kontaknummer: 0771-41 41 00

Kod: 334#

Valmyndigheten och Polisen ser allvarigt på den här typen av brott eftersom brott mot valgenomförandet är ett angrepp mot grundläggande fri- och rättigheter, det svenska statsskicket och grundläggande demokratiska värden. Därför är det väldigt viktigt att valadministrationen anmäler misstänkta brott till Polisen. Om du är osäker är det bättre att du gör en anmälan, än inte alls.

Om du har frågor kring anmälan av brott kan du ringa ovan telefonnummer och använda talsvarskoderna. Om det är ett pågående brott, eller en akut situation, ska du alltid ringa 112. Om du har andra frågor till polisen ska 114 14 användas.

Digitalt seminarium

Rättsliga förutsättningar att bemöta otillbörlig påverkan mot genomförandet av allmänna val

Datum: 2022-08-25
Tid: Kl. 13:30-15:00
Länk: Länk till seminariet skickas innan eventet till de som anmält sig
Anmälan: Anmälan görs via [denna länk](#) senast 2022-08-18. Vid frågor kontakta gabrielle.nilsson@foi.se

Seminariet kommer att presentera och diskutera valadministrationens rättsliga förutsättningar för att bemöta otillbörlig påverkan mot genomförandet av allmänna val.

Seminariet kommer att inledas med en presentation av Pontus Winther, Jessica Appelgren och Maria Refors Legge som är verksamma forskare vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). FOI driver ett forskningsprojekt om otillbörlig påverkan mot genomförandet av allmänna val på uppdrag av Valmyndigheten. Syftet med uppdraget är att stärka valadministrationens kunskap avseende det rättsliga ramverket för att möta påverkan.

Seminariet avslutas med en öppen diskussion samt utbyte av frågor och erfarenheter bland deltagarna.

Välkommen!

Projektet finansieras av MSB och anslag 2:4-krisberedskap.

Valmyndighetens nyhetsbrev 2022:24V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Sista dag att klarmarkera röstmottagningsställen i Valid är den 2 augusti
- Sista dag för att ange röstlängdsuppgifter i Valid är den 8 augusti
- Påminnelse om att lägga in kommunens kontaktuppgifter i Valid
- Likvärdig behandling av partier på kommunal nivå i fråga om förtidsröstning med begränsat tillträde och ambulerande röstmottagning
- PM om nationell incidentrapportering för valen 2022
- Rättelse av stavfel i utbildnings-PPT för röstmottagare

Sista dag att klarmarkera röstmottagningsställen i Valid är den 2 augusti

Senast tisdagen den 2 augusti ska valnämnden ha registrerat och klarmarkerat samtliga röstnings- och vallokaler i Valid.

Valmyndigheten kommer att följa upp och kontakta de kommuner som inte har klarmarkerat samtliga röstmottagningsställen under början av nästa vecka.

Sista dag för att ange röstlängdsuppgifter i Valid är den 8 augusti

Som vi informerade om i nyhetsbrev 2022:20V så behöver ni lägga in röstlängdsuppgifter i Valid senast den 8 augusti.

De uppgifter som ska registreras är leveransadressen dit ni vill ha de tryckta röstlängderna levererade samt om delad röstlängd önskas.

Väl valtillfället ”VAL_20220911”, och ”Rösträtt och röstlängd” i menyn. Välj därefter alternativet ”Röstlängdsuppgifter”.

Vi påminner om att det måste finnas en person som kan ta emot röstlängderna (till skillnad från leveransen av valmaterialet) på den angivna leveransadressen. Det är därför önskvärt att under ”Ev. övrig uppgift” ange mobilnummer till den personen som ska ta emot röstlängderna.

Påminnelse om att lägga in kommunens kontaktuppgifter i Valid

Vi vill påminna om att fylla i kommunens kontaktuppgifter i Valid inför den 24 augusti. Logga in i Valid, välj ”Generell valadministration”, och sedan ”Kontaktuppgifter” i menyn. Mer information finns i nyhetsbrev 2022:19V som går att läsa på Valcentralen.

Kontaktuppgifterna kommer inte att publiceras publikt. De kan endast ses av länsstyrelsen, Valmyndigheten och andra användare i den egna kommunen.

Likvärdig behandling av partier på kommunal nivå i fråga om förtidsröstning med begränsat tillträde och ambulerande röstmottagning

Valnämnden ansvarar enligt vallagen för att vissa valsedlar ska finnas i alla vallokaler och röstningslokaler.

Övriga valsedlar från anmälda partier ska också placeras i valsedelsställ på röstmottagningsstället om partierna själva kommer och levererar namn- eller partivalsedlar på eller invid röstmottagningsstället. Detta gäller även förtidsröstning med begränsat tillträde och i viss mån även vid ambulerande röstmottagning.

I det fall valnämnden beslutar att bistå partier genom att hjälpa till med gemensam uppsamlingsplats för avlämnande av valsedlar och distribution eller liknande ska alla anmälda partier i kommunen behandlas likvärdigt.

Förtidsröstning med begränsat tillträde

Även partier som inte har rätt att få valsedlar upptryckta eller utlagda kan beställa partivalsedlar och distribuera dem till ett röstmottagningsställe. Valnämnden och röstmottagarna ansvarar för att lägga ut även dessa valsedlar, förutsatt att partiet anmält deltagande i de aktuella valen och att partiet distribuerat valsedlarna. Samma sak gäller röstmottagningsställen till vilka allmänhetens tillträde är begränsat.

Eftersom tillträdet är begränsat kan partierna inte själva leverera sina namn- eller partivalsedlar direkt till röstningslokalen. Leveransen måste alltså ske utanför eller i anslutning till byggnaden. Budskapet till partierna ska därför vara att partierna kan komma till röstningslokalen och lämna valsedlarna till röstmottagarna på en lämplig plats invid röstningslokalen. Valnämnden kan också besluta att alla anmälda partier kan lämna in sina valsedlar till en på förhand anvisad plats. Valnämnden behöver då informera samtliga deltagande partier inom kommunen att lämna valsedlarna på anvisad plats.

Alla partier i kommunen ska behandlas likvärdigt. Detta innebär att alla anmälda partier ska ges samma rätt i de fall valnämnden beslutar om exempelvis uppsamling och distribution utöver vad som krävs enligt vallagen.

Ambulerande röstmottagning

Det finns inget krav på att ambulerande röstmottagare ska ha med sig alla de valsedlar som finns i en röstningslokal. De ambulerande röstmottagarna ska ha med sig blanka valsedlar

och partivalsedlar för de partier som har rätt att både få valsedlar upptryckta och att begära utläggning, se vidare Valmyndighetens ställningstagande om tidsramar för ambulerande röstmottagare och de valsedlar som ska tas med. Om ett partis valsedlar inte ingår i den kategorin behöver de inte tas med.

Av praktiska skäl finns det inte heller stöd för att partierna ska kunna kräva att de ambulerande röstmottagarna i förväg ska ta emot och distribuera valsedlar som inte omfattas av ambulerande röstmottagares ansvar. Inget hindrar heller valnämnderna från att inrätta rutiner som innebär att de ambulerande röstmottagarna även tar med sig de valsedlar som partierna levererar till de fasta röstmottagningsställena. De ambulerande röstmottagarna ska därtill informera väljaren om möjligheten att personrösta genom tillskrift på blank valsedel eller partivalsedel.

Oavsett hur valnämnden väljer att göra, ska alla avsteg från riktlinjerna och ytterligare åtaganden gälla lika för alla anmälda partier i kommunen.

Registrering av brevröster i Valid

Från och med den 28 juli kan väljare posta brevröster från utlandet. Informera all personal som hanterar post inom kommunen att brevrösterna under inga omständigheter får öppnas. Se handbokens kapitel 14.1 för mer information om hanteringen av brevröster.

Samtliga brevröster som inkommer till kommunen ska registreras i Valid. Menyn för registrering av förtidsröster öppnar den 8 augusti.

För perioden fram till och med den 23 augusti kommer sammanställningen av förtidsröster i Valid endast visa en klumpsumma. Till och med det datumet kan ni således välja att registrera inkomna brevröster per dag, eller registrera samtliga brevröster enbart på ett datum.

Från och med den 24 augusti registreras samtliga förtidsröster, inklusive brevröster, per dag.

För tidigt inkomna brevröster ska också registreras i Valid. Dessa registreras som en klumpsumma.

PM om nationell incidentrapportering för valen 2022

Valmyndigheten har tagit fram ett PM angående incidentrapportering som sammanfattar hur incidentrapportering bör ske (se bilaga 1 till detta nyhetsbrev).

Mer information om incidentrapportering finns på Valcentralen under Rapportera incident.

Rättelse av stavfel i utbildnings-PPT för röstmottagare

Stavfel har rättats till på sida 24 och 26 i Powerpoint för utbildning av röstmottagare i vallokal/förtidsröstning. Det var ett felskrivet partinamn i den tabell/bild som visar hur valsedlarna ska presenteras enligt Valmyndighetens ställningstagande. Därutöver har hänvisning till film uppdaterats på sida 62 i utbildningen för röstmottagare i vallokal.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

Gå in på Valcentralen för att se tidigare publicerade nyhetsbrev från såväl 2021 som 2022.

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Lägesbildsfunktionen
incident@val.se

Nationell incidentrapportering för valen 2022

Incidentrapportering från valadministrationen bidrar till Valmyndighetens nationella lägesbild avseende genomförandet av allmänna val. Den nationella lägesbilden är ett stöd för valadministrationen att upptäcka och förhindra händelser som kan **skada genomförandet av allmänna val** och som har betydelse för **allmänhetens förtroende** för valens genomförande.

För framtagning av en så korrekt lägesbild som möjligt är det viktigt att alla aktörer inom valadministrationen rapporterar incidenter avseende genomförandet av allmänna val till Valmyndigheten.

En incident definieras som medvetet illvillig mänsklig påverkan, ett systemfel eller en naturhändelse som leder till en avvikelse från föreskriven ordning i vallagen. Avvikelsen skadar, eller riskerar att skada, genomförandet av allmänna val eller förtroendet för genomförandet av allmänna val. Exempel på incidenter vid tidigare val är stölder av valseklar, hot och våld mot valarbetare, samt skadegörelse och olyckor.

Det finns tre sätt att rapportera incidenter till Valmyndigheten:

1. Via e-post med enkel beskrivning i text.
2. Via e-post med Valmyndighetens formulär för incidentrapportering som finns på Valcentralen: [Rapportera incident - Valcentralen](#)
3. Via telefon till lägesbildsfunktionen via ordinarie kontaktnummer.

E-post: incident@val.se (för incidentrapportering)

Valmyndighetens nationella lägesbild avseende valgenomförandet delges Valadministrationen och samverkande aktörer via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) webbaserade informationssystem WIS. Samverkansytan i WIS benämns **Valen 2022**.

Kontakta gärna Valmyndigheten vid frågor eller bedömning av om en specifik händelse bör rapporteras. Mer information om incidentrapportering finns på Valcentralen: [Rapportera incident - Valcentralen](#)

Valmyndighetens vägledande ställningstagande

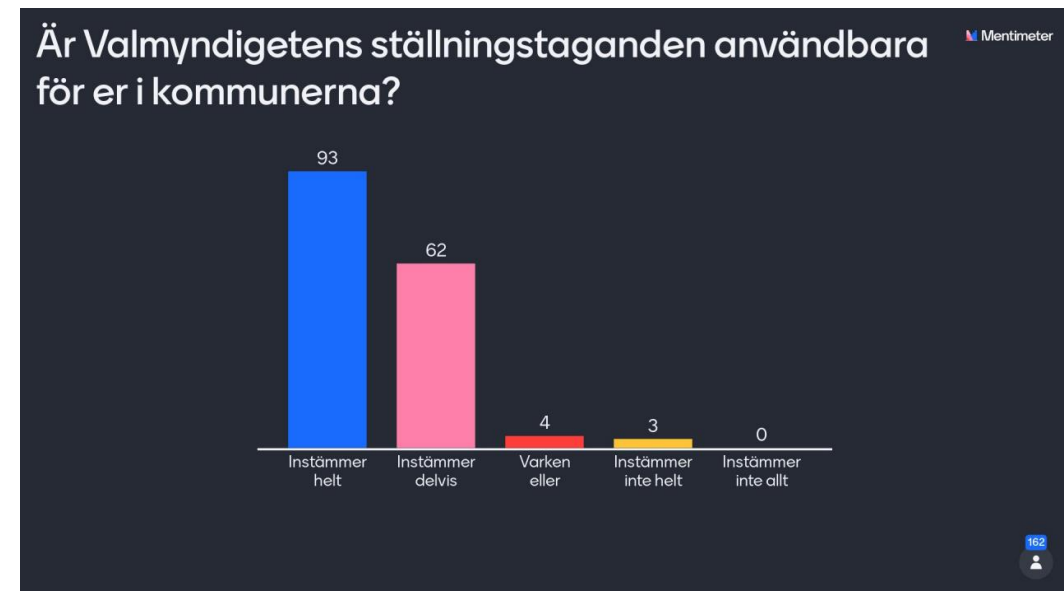
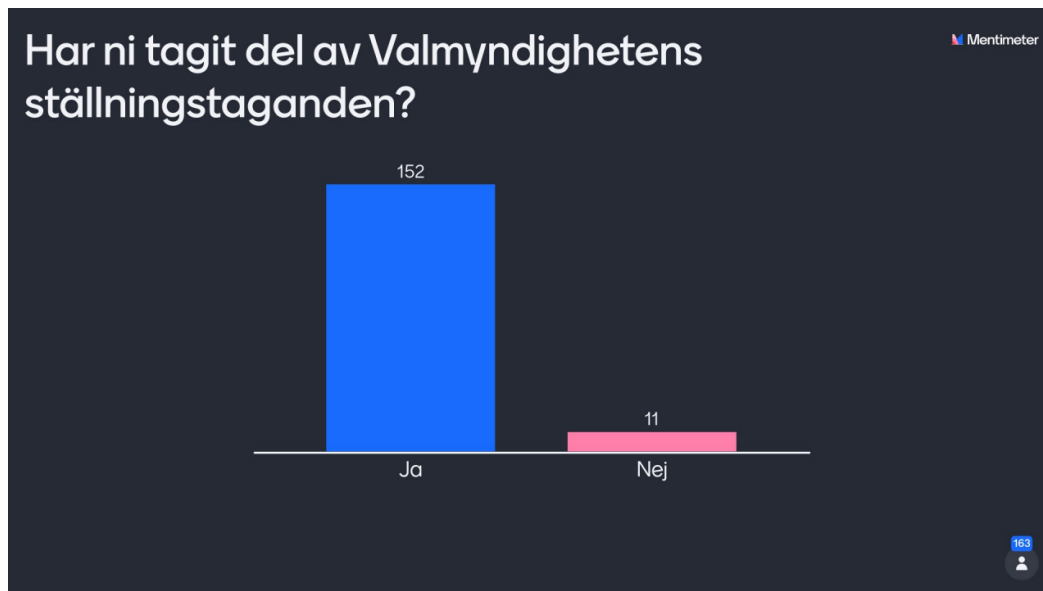
Sveriges kommuner och regioner tillsammans med
Valmyndigheten

Anna Sjöström, Annica Sundel, Anna Blomberg

Den 23 maj 2022

- Vägledande ställningstaganden
- Aktuella ställningstaganden med föranmälda frågor
- Kommande stöd
- Frågor ställningstagande
- Allmän frågestund

Mentifrågor

Vägledande ställningstaganden

Vägledande ställningstaganden

Valmyndighetens ställningstaganden innehåller en redogörelse för myndighetens uppfattning i rättsliga frågor. De är styrande för Valmyndighetens verksamhet och vägledande för valadministrationen.

Vägledning

- Direkt eller indirekt stöd i lag i alla beslut eller för allt faktiskt handlande
- Självständiga myndigheter och självständiga beslut
- Samverkan mellan myndigheter

Valmyndighetens vägledande ställningstaganden om

- röstmottagarnas utbildning
- valsedlarnas ordning i valsedelställen
- avskärmning av platsen för valsedlar
- värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda
- valkuvert innehållande flera valsedlar
- anmälan av kandidater för partier med registrerad partibeteckning
- anmälan om samtycke till kandidatur
- verksamhetsskyddsanalys
- tidsramar för ambulerande röstmottagare
- identitetskontroll vid röstning
- krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera
- namnvalsedlar som är tryckta för annan riksdagsvalkrets än den väljaren tillhör
- valsedlar och valsedelsbeställningar
- återkallelser och upphävande av beslut
- felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta
- besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning

Uppdateringar

Valmyndigheten arbetar ständigt med att utveckla sitt stöd till valadministrationen. Det sker därför fortlöpande uppdateringar av de vägledande ställningstagande utifrån förändrad praxis eller behov av stöd.

Aktuella ställningstaganden med föranmälda frågor

Ställningstagande om krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare, rösträknare m.fl.

- Genomförande av val ska präglas av objektivitet, det vill säga saklighet och opartiskhet. Väljarna ska ha högt förtroende för valets genomförande.
- Röstmottagare och de som arbetar med rösträkning m.fl. utför arbete innehåller befogenhet att bestämma om rättigheter och skyldigheter, det vill säga myndighetsutövning.
- I utbildning bör ingå kunskap om objektivitet.
- Den som kandiderar på en lista bör inte arbeta som röstmottagare eller räkna eller på annat sätt hantera rösterna i det val kandidaturen avser.

Ställningstagande om röstmottagarnas utbildning

- Alla röstmottagare ska inför varje val genomgå en utbildning som bör passa för det specifika ändamålet.
- Alla röstmottagare bör i sin utbildning få kunskap om sin roll och de grundläggande reglerna om demokrati och objektivitet.
- Valmyndighetens utbildningsmaterial ska användas och kan kompletteras med kvalitetssäkrat material.
- Röstmottagare bör under utbildningen få möjlighet att öva på praktiska moment som de kommer att utföra i sitt uppdrag.

Ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda

- Ska inte ha anknytning till politisk sammanslutning och bör inte ha anknytning till religiös sammanslutning.
- Det får inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljaren i deras val på röstmottagningsställe eller i utrymme intill detta.
- Det är inte möjligt för valnämnden att i principbeslut precisera exakt hur stort utrymme som ska omfattas av förbudet mot propaganda. En bedömning måste göras i det enskilda fallet.
- Partimöten, valaffischer, tryckt material, flaggor och vimplar, kläder och banderoller.
- Röstmottagare får inte uppträda i sådan klädsel.
- Partifunktionärer ska uppmanas inte uppträda med politisk klädsel eller dyl.
- Rätten till religionsfrihet kan inte inskränkas.

Fråga om förbud mot propaganda

Valnämnden har beslutat om avgränsningar för propaganda, avgränsningarna finns markerade på kartbilagor till beslutet.

Vi tolkar ställningstagandet så att utdelning av valsedlar inte är propaganda och kan ske inom de avgränsade områdena, men att utdelningen av valsedlar inte får kombineras med muntlig information om ett parti eller uppmuntran att rösta på ett visst parti.

Vi önskar gärna lite mer information om de här frågorna hur vi ska se på valsedelsutdelarnas placering utanför vallokaler.

Ställningstagande om avskärmning för platsen med valsedlar

- Väljare ska kunna ta sina valsedlar utan insyn (tänk på den väljare som på grund av funktionsnedsättning eller liknande kan behöva hjälp)
- Röstmottagare ska kunna hålla ordning
- Anpassad utifrån funktionsvariationer
- Alla valsedlar på en och samma plats
- Väljaren bör få kuvert efter att hen valt valsedlar
- Väljaren kan bevara sin valhemlighet genom att dölja valsedlarna på väg till valskärmen

Ställningstagande om valsedlarnas ordning i valsedelställen

- Valsedlar ska exponeras likformigt och på samma sätt.
- En placering i bokstavsordning efter den partibeteckning partiet anmält sitt deltagande i valet är en rättvis och saklig presentation.
- Partivalsedlar och namnvalsedlar för alla de partier som deltar i val och som här rätt till utläggning eller som själva distribuerar valsedlar till röstmottagningsställe.
- Helst lodrätta rader
- Uppdateringar

Ställningstagande om tidsramar för ambulerande röstmottagare och de valsedlar som ska tas med

- Ambulerande röstmottagare ska kunna bokas under hela valperioden och väljare ska kunna kontakta valnämnden under dagtid för bokning, även under valhelgen.
- Ambulerande röstmottagare ska ha med sig partivalsedlar för de partier som har rätt att få valsedlar upptryckta och begärt utläggning samt blanka valsedlar.
- Uppdateringar

Fråga om vilka valsedlar ambulerande röstmottagare ska ha med sig?

1. Om valnämnden beslutat att ta emot alla partiernas namnvalsedlar för distribution till röstmottagningsställena. Gäller det då även vid ambulerande röstmottagning?
2. Om valnämnden tagit beslut att inte distribuera valsedlar än de som vi är skyldiga enligt lag att distribuera.

När ambulerande röstmottagare besöker äldreboenden och har röstmottagning under en period på cirka två timmar, så att vårdtagare ges möjlighet att kunna rösta. Hur ska vi förhålla oss när partiföreträdare vill komma dit och lämna sina namnvalsedlar på äldreboendet? Bör valnämnden informera att ambulerande röstmottagare besöker äldreboenden och att de kan komma dit och lämna namnvalsedlar? Å andra sidan informerar vi inte partiföreträdarna så tycker de att valnämnden brustit i sin information. Är det ens lämpligt att ha en massa partier som springer runt på äldreboenden för att lämna valsedlar? I vår kommun brukar det bli diskussioner kring det här och jag tycker inte att det framgår klart och tydligt vad som gäller?

Ställningstagande om identitetskontroll vid röstning

- Väljare måste styrka sin identitet för att få rösta på röstmottagningsställe, vid ambulerande röstmottagning och budröstning. Även budet ska styrka sin identitet.
- Detta kan ske genom
 - Personlig kännedom
 - Godtagbar id-handling
 - Någon intygar identiteten och styrker sin egen identitet genom godtagbar ID- handling
- Röstmottagaren eller budet avgör om väljarens identitet är styrkt.
- Syftet är hög säkerhet och förtroendet för valsystemet högt – inte att vägra väljare att rösta.
- Metoder för identifikation och identifikationshandlingar
- Utgångna pass och FrejaID
- Den som inte vill visa sitt ansikte

Ställningstagande om valkuvert innehållande fler valsedlar

- Inte lagstiftarens intention att en väljare ska förnekas sin rösträtt på grund av att hen lagt fler än en valsedel i ett valkuvert.
- En röstmottagare ska inte ta emot en sådan röst utan be väljaren göra om sin röst.
- En förtidsröst eller budröst bör inte underkännas per automatik på grund av att det ligger två valsedlar i ett valkuvert.
- Bör lämnas över från vallokalerna till valnämnden för att omhändertas vid uppsamlingsräkningen
- Två eller flera lika valsedlar i ett valkuvert = ska läggas i valurnan
- Olika färger på två eller flera valsedlar i ett valkuvert och flera val samtidigt = ska inte läggas i valurnan.
- Uppdateringar

Ställningstagande om felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta

- Rätt från början
- Korrigering i röstlängd (inte rättelse)
- Den som röstat och som avprickats på fel rad bör
 - vara kvar
 - även i andra undantagsfall om väljaren som prickats av är känd av röstmottagaren som vet med säkerhet att det är den väljaren som prickats av
- Den som inte fått rösta får vänta tills korrigeringen är klar
- Den som inte kan rösta ska vägras att rösta
- Att vägras att rösta är inte ett beslut som kan överklagas separat utan bara i samband med ett överklagande av valet
- Valnämnden bör i beslut reglera vem som ska göra vad. Det bör vara ordförande eller vice ordförande i vallokal som tilldelas arbetsuppgiften.
- Kompletterande vägledning

- Uppdateringar

Fråga om felaktig avprickning

Det anges under åtgärder för valnämnden att den bör fatta beslut om hur röstmottagarna ska agera vid felaktiga avprickningar eller ett nekande, att mest praktiskt att delegera uppgiften till ordförande.

Frågan är hur långt kan man gå med delegationen? Kan omfatta flera , tex alla röstmottagare ? tjänsteman inom valkansliet?

Vad gäller om ett formellt beslut inte fattas, är det bara Valnämnden som kan neka att rösta vid felaktig avprickning? Alla ledamöter inom nämnden eller endast ordförande?

Det står även att väljare ska informeras om möjligheten till överklagande, finns det någon kortfattad skriftlig info./manual som stöd till Valnämnd om hur överklagandet till Valprovsningsnämnden ska gå till?

Hur fungerar övrigt röstningsmottagande under tiden då ett eventuellt ”nekande ”att rösta pågår?

Ställningstagande om besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning

- Vem som helst får besöka ett röstmottagningsställe som är offentligt eller en rösträkning som är en offentlig förrättning.
- Besökare har rätt att vara anonym.
- Reell möjlighet att se rösträkning.
- Fotografering och filmning
- Allmänna handlingar
- Valobservatörer

- Uppdateringar

Fråga om fotografering och filmning

De väljare och individer som finns i lokalen och som kan komma att fotograferas och filmas, behöver de lämna godkännande för detta och hur ska den hanteringen i så fall se ut?

Kommande stöd

Kompletterande vägledning

- Hantering av när någon på grund av funktionsnedsättning eller liknande önskar hjälp med röstning
 - Hantering i samband med så kallad gruppröstning
 - Hantering vid felaktig avprickning och korrigerering i röstlängd
 - Hantering vid vägran att rösta
-
- Vad behöver valnämnden tänka på inför de kommande valen?

Frågor?

Punkt 30: Delegationsärenden

Inga delegationsbeslut finns att anmäla.